

KESKKONNAARUANNE 2025

Edelaraudtee AS

Türi 2026

SISUKORD

1.	KESKKONNAARUANDE SISU JA ULATUS	3
2.	ETTEVÕTTE JA TEGEVUSKOHA KIRJELDUS	3
2.1.	PUITLIIPRITE LADUSTAMINE JA TÖÖTLEMINE.....	4
2.2.	JAAMA 8, TÜRİ JÄÄTMEKÄITLUSKOHT.....	4
2.3.	JÄÄTMEKÄITLUSKOHT KAARE 25, TÜRİ.....	6
3.	KESKKONNAPOLIITIKA JA KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM	7
4.	KESKKONNAASPEKTID JA KESKKONNAMÕJU	7
5.	KESKKONNAEESMÄRGID JA TEGEVUSKAVA	8
6.	KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE HINNANG.....	8
6.1.	VEE KASUTUS	8
6.2.	SADEMEVESI JA SELLE PUHASTAMINE	9
6.3.	JÄÄTMEKÄITLUS.....	9
6.4.	ENERGIAKASUTUS.....	10
6.5.	BIOLOOGILINE MITMEKESISUS.....	11
7.	KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE NÄITAJAD.....	11
8.	MUUD KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSEGA SEOTUD ASJAOLUD	12
8.1.	SOTSIAALNE VASTUTUS	12
8.2.	TÖÖTAJATE KAASAMINE.....	12
9.	KESKKONNAALASED ÕIGUSLIKUD NÕUDED.....	13
10.	KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE	14

1. KESKKONNAARUANDE SISU JA ULATUS

Ettevõtte: Edelaraudtee AS

Juriidiline aadress: Kaare 25, Türi linn, Türi vald, Järva maakond, 72212

Põhitegevusala: EMTAK kood 52219 - Muud maismaaveondust teenindavad tegevusalad.

Keskkonnajuhtimissüsteemi EMAS käsitlusala: Ohtlike jäätmete (puitliiprite) töötlus ja kõrvaldus.

Elutsükli hindamine: Ohtlike ainetega saastunud puidu (liiprid) saabumine jäätmekäitluskohata, nende sorteerimine, hakkimine, hakke ladustamine ning üleandmine käitlejale.

NACE (ver.2.1) tegevussala: 38.22 – Energia taaskasutamine.

Ettevõtte erinevatest tegevuskohtadest on EMAS määruse raames kaetud: jäätmekäitluskohad Kaare 25 ja Jaama 8, Türi linn, Türi vald, Järva maakond.

Keskkonnaaruanne on koostatud Edelaraudtee AS jäätmekäitluse tegevusala kohta ning hõlmab ainult jäätmekäitluskohadega seotud tegevusi.

Olemasolevad load ja sertifikaadid:

- Kaare tn 25, Türi keskkonnaluba (KL-514241) kehtib alates 23.12.2021-22.09.2026.
- Jaama tn 8, Türi keskkonnaluba (KL-516203) kehtib alates 04.11.2022.
- Juhtimissüsteemi sertifikaadid: Kvaliteet ISO 9001; Ohutus ISO 45001; Infoturbe ISO 27001.

Sisu: Keskkonnaaruanne on koostatud lähtuvalt EMAS määruse nõuetest (Euroopa ühenduse määrus nr 1221/2009/EÜ (EMAS määrus), muudetud Euroopa Komisjoni määrustega (EL) nr 2017/1505 ja (EL) 2023/2463), mille kohaselt on põhiteemad järgmised:

- organisatsiooni struktuur ja tegevus;
- keskkonnapoliitika ja keskkonnajuhtimissüsteem;
- keskkonnaaspektid ja -mõju;
- keskkonnakava, -eesmärgid ja ülesanded;
- keskkonnategevuse tulemuslikkus ja vastavus kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide kohustustele.

Raporteerimise periood: 01.01.- 31.12.2025.

2. ETTEVÕTTE JA TEGEVUSKOHA KIRJELDUS

Edelaraudtee AS on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtte, mis haldab **222,16 km raudteed** (Tallinn-Lelle-Pärnu 138,9 km, Lelle-Türi-Viljandi 79,6 km, Liiva-Ülemiste 5,3 km) ja **11 raudteejaama** (Tallinn-Väike, Liiva, Kiisa, Kohila, Rapla, Lelle, Tootsi, Pärnu, Türi, Võhma ja Viljandi) ning 21 reisiplatvormi väljaspool jaama. Liiva, Kohila, Rapla, Tootsi, Pärnu, Türi, Võhma ja Viljandi on kaubajaamad.

Edelaraudtee AS osutab raudteeinfrastruktuuri kasutamise teenust raudteeveo-ettevõtjatele ja veeremiomanikele koos liikluse korraldamisega. Vajalikud ehitustööd, teede korrashoid, hoonete ja territooriumite hooldus ning raamatupidamine ostetakse sisse teenusena. Järelevalvet sisseostetud teenuste kvaliteedi üle korraldab ettevõtte ise.

Ettevõtte tegeleb puitliiprite ladustamise ja korduvkasutamisega vähemkasutatavate haruteede parandamisel ja hooldamisel.

2.1. PUITLIIPRITE LADUSTAMINE JA TÖÖTLEMINE

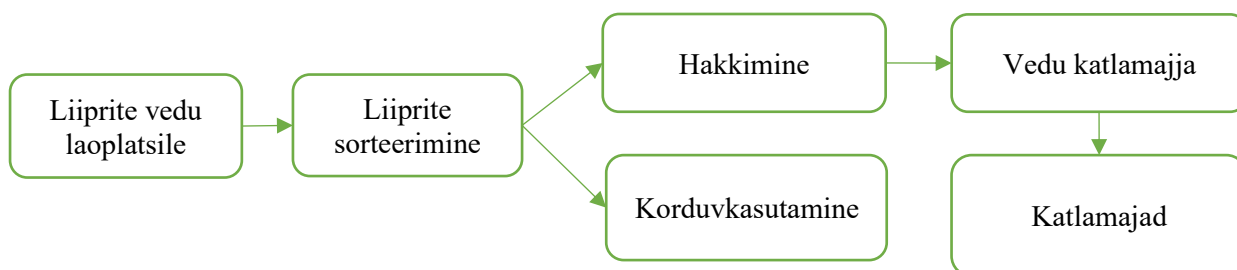
Ohtlike ainetega saastunud puit (liiprid) tekib ettevõtte raudteeinfrastruktuuri hoolduse ja remondi käigus. Tekkinud puit tuuakse auto- või raudteetranspordiga jäätmekäitluskohale, kus see ladustatakse, sorteeritakse ning hakitakse.

Kasutuselt kõrvaldatud liipreid ladustatakse asfaltkattega platsil, kuhu on hea ligipääs nii raudtee kui ka autotranspordiga. Territoorium on piiratud aiaga. Enne hakkimist liiprid sorteeritakse. Osad raudteeliiprid, mis sobivad korduvkasutamiseks, ladustatakse teistest eraldi ja kasutatakse ära vähemkasutatavate haruraudteede parandamisel, hooldamisel ja korrastamisel. Raudteeliiprid, mis ei sobi korduvkasutamiseks hakitakse. Enne hakkimist eemaldatakse liipritest suuremad metallosad. Tekkinud metall ladustatakse platsile ja antakse üle luba omavale jäätmekäitlejale.

Liiprite purustamiseks kasutatakse võimalusel purustit, mis sisaldab ühes masinas kahte erinevat purustit – aeglaselt pöörlev eelpurusti ja kiirelt pöörlev järelpurusti (nt Doppstadt DW-3060 või sarnast). Madal pöörlemiskiirus hoiab müra taseme madalana. Eelpurusti võimaldab purustada suuremagabariidilist materjali nagu näiteks kändud, samuti ehitus- ja lammutusjäätmeid, mis võivad sisaldada suuremaid metallidetaile kui naelad. Eelpurustatud materjal liigub järelpurustisse, läbides teel esimese magneetilise metallieraldaja. Järelpurusti on oma tööpõhimõttelt kiirelt pöörlev (ca. 100 p/min) vasaratega trummelpurusti, kus toimub materjali lõplik purustamine nn peenestuskorvi juures purusti väljundis.

Järelpurusti väljundis toimub teistkordne Fe-metallide eraldamine purustatud materjalist. Eelpurusti peenestab materjali ja eraldab põhilise metalli enne järelpurustisse jõudmist. Hakkuri keskmine tootlikkus tavalise puidust ehitusprahi purustamisel on u 150 m³ tunnis.

Teenusepakkuja poolt veetakse hakkepuut SW Energia OÜ kuuluvatesse katlamajadesse põletamiseks.

Joonis 1. Ettevõtte liiprite käitluse vooskeem.

Jäätmekäitluskoha tegevust koordineerib ettevõtte juhataja. Kvaliteedi- ja ohutusteenistus on vastutavad keskkonnavalaste tegevuste korraldamise, EMAS määruse rakendamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuslikkuse hindamise eest. Keskkonnaandmete kogumise ja esitamise eest on vastutav kontrollor.

Ettevõtte struktuur on leitav: <https://edel.ee/meist/struktuur/>.

Ettevõtte kontor asub Kaare 25 ning jäätmekäitluskohadega on seotud neli töötajat (juhataja, kvaliteedi- ja ohutusjuht, siseaudiitor ning kontrollor). Jäätmekäitluskohade juhtimine toimub ettevõtte kontorist ning tegemist ei ole eraldiseisva juhtimisega, vaid see on osa ettevõtte üldisest juhtimisest. Jäätmekäitlusplatsil ei ole eraldi tööruume.

2.2. JAAMA 8, TÜRI JÄÄTMEKÄITLUSKOHT

Ettevõtte jäätmekäitlusplats Jaama 8 (Järva maakonnas, Türi vallas, Türi linnas aadressil Jaama 8 // Lelle-Türi-Viljandi 24,9-28,3 km, katastritunnus 83701:008:0017) kinnistul asuval 5865 m² platsil. Tegemist on endise raudtee laoplatliga, millel asub ka haruraudtee. Sihtotstarbalt on tegemist transpordimaaga (EV-le kuuluv, hoonestusõiguse alusel kasutuses olev).

Jäätmekäitluskohal asub tiheasustusalal. Lähimad elamud asuvad jäätmekäitluskohast 40 m lõuna suunas, paiknes platsist vahetult teisel pool Jaama tänavat ning samuti teisel pool raudteed (nn Uus tänav piirkond). Lähimad elamud on ühtlasi ka lähimad müratundlikud objektid. Lisaks jääb platsist u 150 m kaugusele edela suunda Saunametsa kalmistu.

Kinnistu piirneb idast transpordimaaga ja läänest tootmismaaga, põhjast raudteega. Jäätmekäitluskoha ja elamute vahele jääb Jaama tänava transpordimaa kinnistu. Jäätmekäitluskoht on varustatud sadevee kogumissüsteemiga, ala on piiratud lukustatava piirdeaiaga.

Joonis 2. Jaama 8, Türi jäätmekäitluskoht (Allikas: Maa-amet ortofoto, mai 2024).

Vanade raudteeliiprite purustusplats asub Türil Jaama tänava ja raudtee vahelisel alal. Platsi ja Jaama tänava vahelisele alale jääb elektrialajaam.

Käitluskoha lähiümbruses looduskaitsepiiranguid ei esine. Plats on põhiosas betoneeritud ning sissesõit ja platsi madalam osa asfalteeritud. Sajuvete äravool on tagatud platsil põikkaldega. Platsile on paigaldatud õlipüüdur, millest juhitakse läbi territooriumi sadeveed ning olmereovee tarbeks 5000 liitrisse kogumismahutisse. Sademevee kanalisatsiooni kuulub möödavooluga õlipüüdur, proovivõtukaev ning kontrollkaev. Olmekanaliseerimisüsteemi kuulub kogumiskaev reovee jaoks. Sajuveesüsteemi kuulub 2 restkaevu ning 3 sajuvee kontrollkaevu, I klassi õlipüüdur ENS 15 ning proovivõtukaev tagasilöögiklapiga sissevoolul. Õlipüüduri ja proovivõtukaevu läbinud reovesi voolab olemasolevasse kraavi. Õlibensiinipüüduri nominaalsuuruseks on 15 l/s. Alates 2024 algusest on käitluskoha ja elamute vahele paigaldatud nõuetekohased müratõkkeseinad.

Liiprid tuuakse platsile rongiga ning purustatud materjal veetakse ära veokitega.

Joonis 3. Müratõkkeseinad Jaama 8 käitlusplatsil, mai 2025.

2.3. JÄÄTMEKÄITLUSKOHT KAARE 25, TÜRI

Ettevõtte poolt oli kuni 2025 aastani kasutusel jäätmekäitluskohana AS-le GoProperty kuuluval kinnistul aadressil Kaare 25, Türi asuvat 4200 m² suurune asfaltplats, mida 2025 aastal enam puitliiprite hoiustamiseks ei kasutatud. Kehtiv keskkonnaluba on septembrini 2026 olemas ning seda ei ole plaanis enam pikendada. Kinnistu kasutamiseks on selle omaniku ja Edelaraudtee vahel sõlmitud tähtajatu leping jätkuvalt olemas. Jäätmekäitluskohas asub tiheasustusalal ning lähimad elamud asuvad jäätmekäitluskohast 150 m lääne ja 265 m kirde suunas. Jäätmekäitluskoha kinnistu piirneb loodest tootmismaaga, põhjast, edelast ja läänest jätkuvalt riigi omandis oleva maaga, lõunast transpordimaaga, edelast maatulundusmaaga, kirdest riigikaitsemaaga ning idast elumumaa ning ühiskondlike ehitiste maaga. Jäätmekäitluskoha vahetus naabruses asuvad väetiseladu, raudtee, metsamaa ning elamud.

Joonis 4. Kaare 25, Türi jäätmekäitluskohas (Allikas keskkonnaluba KL-514241).

3. KESKKONNAPOLIITIKA JA KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM

Edelaraudtee AS keskkonnapoliitika:

- parandame järjepidevalt ettevõtte keskkonnavalast tulemuslikkust;
- otsime järjepidevalt uusi võimalusi puitliiprite asendamiseks uute või vähem keskkonnoahutlike materjalidega;
- korduvkasutame puitliipreid haruraudteede parandamisel ja hooldamisel;
- tegeleme sihikindlalt võimalike hädaolukordade tõenäosuse vähendamisega;
- juhendame oma töötajaid kasutama ohutuid töövõtteid ning olema keskkonnateadlikud;
- töötame järjepidevalt keskkonna saastamise vältimise nimel, arvestades sealjuures tegevuste mõjuga ümbritsevale keskkonnale;
- täidame ettevõtte tegevust reguleerivate õigusaktide nõudeid ning muid ettevõtte poolt tunnustatud norme;
- toimime harmoonias ümbritseva keskkonnaga ja säästame loodust.

Keskkonnanjuhtimissüsteemi aluseks on võetud Euroopa Liidu keskkonnanjuhtimise ja -auditeerimise süsteemi EMAS (Eco Management and Audit Scheme) määruse nõuded, mis on integreeritud ettevõttes olemasoleva kvaliteedi- ning töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemiga.

Keskkonnapoliitika elluviimiseks on koostatud keskkonnategevuskava, mis sisaldab keskkonnavalaste eesmärgi, nendega seotud ülesandeid, ajakava ja määratud vastutajaid.

Edelaraudtee AS keskkonnanjuhtimissüsteemi käsituslusalasse kuulub ohtlike jäätmete (puitliiprite) hakkimine ja ladustamine. Välja jäetakse kõik muud ettevõtte tegevused.

Keskkonnanjuhtimise teemad on osa ettevõtte juhtimissüsteemist, sest ettevõtte ja keskkonnavahelised seosed on osaks Edelaraudtee strateegiast ning sellega arvestada oma igapäevatöös. Arvestades keskkonnavalatuse tulemusi, olulisi keskkonnavalaspekte ning nendega seotud keskkonnamõjusid, püstitatakse eesmärgid ja ülesanded. Keskkonnavalaspektide loetelu, keskkonnapoliitika ja eesmärkide sõnastamine vaadatakse juhtkonna poolt läbi ja vajadusel ajakohastatakse vähemalt üks kord aastas ning ettevõttes toimunud muudatuste korral.

Ettevõtte jäätmekäitluse tegevuse käigus koondatakse keskkonnavalaste tegevuste hindamiseks vajalikud näitajad/andmed ning vähemalt üks kord aastas hinnatakse keskkonnavalaste tegevuste tulemuslikkust. Kord aastas koostatakse keskkonnategevuse tulemuste kohta avalikkusele kättesaadav keskkonnavalaruanne.

Nõuded alltöövõtjatele ja partneritele on sätestatud omavahelistes lepingutes.

4. KESKKONNAASPEKTID JA KESKKONNAMÕJU

Keskkonnanjuhtimissüsteemi aluseks on keskkonnavalaspektidest tuleneva keskkonnamõju väljaselgitamine.

Keskkonnavalaspektide olulisuse hindamisel lähtutakse aspektist tuleneva keskkonnamõju 1) seotusest õigusaktiga, 2) olulisusest huvirühmadele, 3) suurusest, 4) kestvusest/ esinemise sagedusest ja 5) tõsidusest/ohtlikkusest keskkonnale.

Iga keskkonnavalaspekti osas selgitatakse välja otsesed ja kaudsed keskkonnamõjud.

Tabel 1. Olulised keskkonnavalaspektid.

TEGEVUSE VÕI TEENUSE ELEMENT	KESKKONNAASPEKT	KESKKONNAMÕJU
Raudteefrastruktuuri hooldus ja remont	Kasutuskõlbmatute puitliiprite teke (ohtlike ainete saastunud puit) - <i>Otsene</i>	Pinnase ja vee reostus
Ohtlike jäätmete ladustamine	Jäätmete süttimine - <i>Otsene</i>	Suitsuga levivad ohtlikud ühendid

5. KESKKONNAEESMÄRGID JA TEGEVUSKAVA

Tabel 2. Aasta 2025 eesmärgid ja tulemused.

EESMÄRK : Keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamine Tulemusnäitajad: 1) Jäätmeloaga ja seadustega kehtestatud nõuete täitmine; 2) Aastaks 2025 ohtlikke puitliipreid kasutamise lõpetamine jaamavahedes (va Lelle-Pärnu lõik u 70 km); 3) Põhjendatud keskkonnavalaste kaebuste arv on 0.	
Võtmetegevused eesmärgi saavutamiseks (nn meetmed)	Saavutatud tulemus 2025.a lõpus
Rapla-Lelle raudteelõigu rekonstrueerimise hanke teostamine. Projekti kestvus oktoobrini 2025.	Rapla-Lelle raudteelõigu rekonstrueerimise projekti tööd ajagraafiku järgselt lõpetatud oktoobris 2025.
Jäätmeloaga kehtestatud nõuete täitmine	Jäätmeloaga ja seadustega kehtestatud nõuete täitmine toimus plaanipäraselt. Kaare 25 liiprite käitlust ei toimunud. Nõuetele vastav käitluskoht Jaama 8 olemas. Täpsustusi Jaama 8 veeproovide nõuded ja ettevõtte poolt piirväärtuste ületamisi ei esinenud. Keskkonnavalaste kaebusi ei esinenud.
Raudteelõikude rekonstrueerimisel kasutatakse betoonist liipreid või keskkonnasõbralikke puitliipreid.	Valdavalt kasutatakse betoonliipreid, kuid vähesel määral uusi puitliipreid nt sildadel, jaama sisestel lõikudel.
Keskkonnavalase informatsiooni jagamine (koosolekud, meilid, infostend)	Teabevahetus korraldatud ja toimib nt infostendidel meespead, veebileht.

Tabel 3. Eesmärgid ja tegevuskava aastaks 2026.

EESMÄRK: Keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamine Tulemusnäitajad: 1) Jäätmeloaga ja seadustega kehtestatud nõuete täitmine; 2) Põhjendatud keskkonnavalaste kaebuste arv on 0.	
Võtmetegevused eesmärgi saavutamiseks	
Jäätmeloaga kehtestatud nõuete täitmine (nt veeseire, nõuetekohane käitlusplats).	
Raudteelõikude rekonstrueerimisel betoonist liiprite või keskkonnasõbralikke puitliiprite kasutamine.	
Keskkonnavalase informatsiooni jagamine (koosolekud, meilid, infostend).	

6. KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE HINNANG

6.1. VEE KASUTUS

Ettevõtte ei kasuta EMAS käsitusalas toodud tegevuses põhja- ega pinnavett. Sademevett Kaare 25 platsil eraldi kokku ei koguta. Alates 2022 aasta lõpust sai Jaama 8, Türi jäätmekäitlus eraldi loa ja seega esitatakse reovee kohta andmed eraldi (vt ptk 6.2).

Vee kasutus kontoris on 2025. aastal suurenenud võrreldes varasemate aastatega, kuid kasv on seotud tavapärase kontorikasutusega ega ole otseselt seotud jäätmekäitluse tegevusega. Kontori lisandus töötajad seoses juhtimiskeskuse töödega. Arvestades, et vee kasutus ei ole ettevõtte EMAS käsitusala põhitegevusega seotud oluline keskkonnavalaspekt, ei oma see muutus olulist keskkonnavalamõju.

Vett kasutatakse ainult kontoris joogiveeks ja WC tarbeks. Kontoris tekkinud reovesi suunatakse vee- ettevõtte kanalisatsioonitrassi.

Tabel 4. Vee kasutus kontoris.

VEETARBIMINE, m ³	2023	2024	2025
Vee kasutus	74	84	103

6.2. SADEMEVESI JA SELLE PUHASTAMINE

Sademevesi puhastatakse mehaaniliselt õlipüüduris. Jaama 8, Türi käitiselt juhitakse kõvakattega alalt kogunevat sademevett läbi õlipüüduri Türi linnas Jaama tänava kõrval asuvasse kraavi. Türi linna Jaama tänava äärne kraav on Türi linnas rajatud sademete eemaldamiseks kinnistutelt ja tänavatelt.

Väljalaskme nimetus on Edelaraudtee Türi sademeveelask ning reoveepuhasti kood: PUHH0001611. Keskkonnaloas KL-5162203 ei ole kehtestatud lubatud reovee vooluhulk. Edelaraudtee Türi sademevee väljalasust suublasse juhitud sademevee vooluhulgad ei ole limiteeritud, kuna tegelik sademete hulk sõltub ilmastikutingimustest. Suubla nimetus on PINNAS.

Reovee mõõtmisi teostab tellimuspõhiselt Türi Vesi OÜ. Saastenaõtjate ja ohtlike ainete sisalduse määramiseks sademevees ei võeta proovi vihmavalingu ajal ega muudes erakorralistes ilmastikuoludes, näiteks lume kiire sulamise ajal. Aastast 2023 teostab reovee mõõtmisi Terviseamet. Epler ja Lorenz tühendas ja pesi õlipüüduri jaanuaris 2024.

Tabel 5. Tekkiva reovee seire nõuded.

Aasta	Kuupäev	BHT7	Heljum	Naftasaadused	pH	Antraseen
2023	30.06.2023	4,9	23	0,6	6,9	n/a
2023	14.12.2023	1,9	15	0,9	7,5	n/a
2024	30.06.2024	0,8	5	0,6	7,5	n/a
2024	27.11.2024	2,5	2	0,6	7,2	n/a
2025	14.05.2025	< 1	< 2	< 0,6	7,2	n/a
2025	17.10.2025	< 3	< 2	< 0,02	8,4	0,000007
Lubatud kogused (mg/l)		15	40	5	6,0-9,0	0,0001*

* Antraseeni lubatud kogus kehtestati loas alates 11.2025.

2025 aasta seiretulemused näitavad, et saasteainete kontsentratsioonid jäid alla keskkonnaloaga kehtestatud piirväärtuste ning proovivõtmine on läbi viidud nõutud sagedusega. Tänaused rakendatud tehnilised meetmed (õlipüüdur, kõvakattega plats, sadevee kogumissüsteem) toimivad tõhusalt.

Tabel 6. Reovee analüüsi tulemused.

KOMPONENT, RASKMETALLID ANALÜÜS TULEMUS (µg/l)													
Aasta	Kuupäev	As	Ba	Sn	Cd	Cr	Hg	Ni	Pb	Cu	Zn	PAH summa	BaP
2023	14.12.	0,6	21	0,8	0,2	0,6	0,3	3,4	8,8	7,3	39	0,101	n/a
2024	27.11.	0,24	11	0,8	0,2	0,4	0,3	2	0,6	5,6	5,9	1,4	n/a
2025	17.10.	1,9	16	0,5	0,03	0,16	0,02	1,1	0,5	4,9	4,0	0,16	<0,001

Alates novembrist 2025 on muudetud keskkonnaloa järgi on sademeveelaskme seirataivateks näitajateks antraseen, benso(a)püreen, plii, tsink ja vask. Antraseeni ja benso(a)püreeni sisaldused jäid oluliselt alla piirväärtuste, mis kinnitab, et Edelaraudtee poolt puitliiprite käitlemine ei põhjusta olulist ohtlike ainete leostumist keskkonda.

6.3. JÄÄTMEKÄITLUS

Edelaraudtee AS tegeleb ohtlike ainete saastunud puidu (liiprid) käitlemisega. Ohtlike ainete saastunud puit (liiprid) tekib ettevõttel raudteefrastruukturi hoolduse ja remondi käigus. Tekkinud puit tuuakse auto- või raudteetranspordiga jäätmekäitluskohale, kus see ladustatakse, sorteeritakse ning hakitakse. Ettevõtte GoTrack OÜ veab kasutatud liiprid jäätmekäitlusplatsile (käsitletakse ehitusmaterjalina, OJ saatekirja ei täideta), kus korduvkasutamiseks kõlbmatud liiprid hakitakse teenusepakkuja poolt ning saadud hake transporditakse põletamiseks SW Energia katlamajadesse. Enne hakkimist sorteeritakse laoplatsele kogutud puitliiprid, millest eraldatakse liiprid mida korduvkasutatakse jaama teede hooldustöödel.

Raudteerööpad tekivad samuti raudteefrastruukturi hoolduse ja remondi käigus ning antakse üle vastavat luba omavale ettevõtjale.

Tabel 7. Ettevõttes tekkivad jäätmed.

JÄÄTMEVOOG (SISSE), t	2023	2024	2025
17 02 04* - ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	1027	2779	1346
17 04 05 01 - raudteerööpad	1161	381	158

* Tähistab ohtlike jäätmete koodinumbreid.

Ettevõttes tekkivates jäätmetes ei ole eristatavad segaolmejäätmed, sest Edelaraudtee AS asub rendipinnal ning eraldi ei sorteerita. Aadressil Kaare 25, Türi linn asub Edelaraudtee AS-il 2,5 m³ konteiner jäätmete kogumiseks. Edelaraudtee AS-iga samasse konteinerisse panevad oma jäätmed ka teised samal aadressil tegutsevad ettevõtted.

Aastal 2024 kasvas puitliiprite kogus u 2,5x võrreldes eelneva aastaga, seoses Rapla-Lelle raudteelõigul rekonstrueerimisprojekti teostamisega. 2025 aastal lõppes rekonstrueerimisprojekt ja taastus tavapärase hooldustööde käigus tekkiv maht.

Tabel 8. Ettevõttes teistele ettevõtetele üleantud jäätmed.

JÄÄTMEVOOG (VÄLJA), t	2023	2024	2025	Lubatud jäätmete kogus (t)
17 02 04* - ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	1026	2161	1004	3000
17 04 05 01 - raudteerööpad	1161	381	158	n/a

Aastal 2024 on raudteeliiprite (17 02 04*) kogus, mis tulenes Jaama 8 tegevuskoha käivitamisega, mis võimaldas keskkonnanõudeid järgides purustamistöid teostada. Raudteerööbaste kogus on 2024.a vähenenud, kuna metalli hinnad ei olnud tehinguteks sobivad. Raudteerööbaste üleandmine jäätmekäitlejale sõltub metalli turu hinnast ning sellest tulenevalt võivad üleantavad kogused aastati oluliselt erineda.

Jäätmevoogude analüüs tervikuna näitab, et 2025. aastal vähenes ohtlike puitliiprite kogus võrreldes 2024. aastaga, mis on otseselt seotud rekonstrueerimisprojekti lõppemisega. Seega ei viita koguste vähenemine üksnes keskkonnategevuse tulemuslikkuse paranemisele, vaid eelkõige tegevusmahu normaliseerumisele.

Samas on oluline, et kogu tekkinud jäätmevoog suunati nõuetekohasesse käitlusse ning korduvkasutuseks sobivad liiprid eraldati ja kasutati sihtotstarbeliselt, mis näitab ressursside tõhusamat kasutamist ja jäätmetekke vähendamise põhimõtete rakendamist.

6.4. ENERGIAKASUTUS

Edelaraudtee AS jäätmekäitluskohtades Kaare 25 ja Jaama 8, Türi elektrienergiat liiprite käitlemisprotsessis ei kasutata. Eraldi valgustust Kaare 25 jäätmekäitlusplatsil ei ole, seega vastavaid andmeid ei esitata. Jaama 8 on liitumispunkt olemas, kuid energiatarbimist Jaama tn 8 ei toimu.

Kontoris kasutatakse elektrienergiat olmevee soojendamiseks ja valgustamiseks ning ruumide kütmisel on kasutusel kaugkütte lahendus. Elektrienergia väike tõus on seotud eelkõige kontori kasutusega ja elektriautode laadimispunkti lisandumisega 2024 aastal, kuid leidis elavamat kasutamist 2025 aastal. Ettevõtte on kolm elektriautot, mis laadisid varemalt teistes jaamades. Elektriautode kasutamine aitab vähendada kaudset keskkonnamõju transpordisektoris, mis on kooskõlas ettevõtte keskkonnapoliitikaga.

Tabel 9. Energiakasutus.

ENERGIA, MWh	2023	2024	2025
Elektrienergia	1572	1638	1833

Aastal 2024 on energiakasutuses olulisi muutusi ei toimunud ja tarbimine on jäänud suuresti samaks. Jaama tn 8 elektrienergiat ei kasutata.

6.5. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS

Bioloogilist mitmekesisust väljendatakse ettevõttes maakasutuse kaudu.

- 1) Kaare 25, Türi ladustamisplats, mis asub katastritunnusega 83701:006:0018 kinnistul ning Ettevõtte rendib seda GoProperty OÜ-lt. Kinnisturaamatu andmetel on kogu territooriumi pindala kokku 133 733 m² ja ettevõtte kasutab sellest käitlusplatsi suurusega 3400 m² ja lisaks ka 800 m² raudtee äärset kogumisplatsi. Sihtotstarve on 95% tootmismaa ja 5% ärimaa.
- 2) Jaama 8, Türi jäätmekäitlusplats, mis asub katastritunnusega 83701:008:0017 kinnistul. Ettevõtte kasutab jäätmekäitluskohana oma kinnistul asuvat 5865 m² suurust kõvakattega platsi, mis on endise raudtee laoplatiga vahetus naabruses raudteega. Sihtotstarbalt on tegemist transpordimaaga (EV-le kuuluv, hoonestusõiguse alusel kasutuses olev). Jäätmekäitluskoht asub tiheasustusalal. Lähimad elamud asuvad jäätmekäitluskohast 40 m lõuna suunas. Jäätmekäitluskoha kinnistu piirneb idast transpordimaaga ja läänest tootmismaa, põhjast raudteega. Platsi lähimbruses looduskaitsepiiranguid ei esine.

Tabel 10. Sisse-välja voog. on toodud maakasutuse andmed välja täpsemalt, s.t. et lisatud on ka kontori ruumid.

7. KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE NÄITAJAD

Ettevõtte igapäevase tegevuse käigus koondatakse keskkonnavalaste tegevuste hindamiseks vajalikud näitajad/andmed. Keskkonnatulemuslikkuse põhinäitajatest esitatakse need, mis on seotud Edelaraudtee AS EMAS käsitusala. Täiendavalt ei esitata põhinäitajaid tegevuste kohta, mida ostetakse teenusena sisse (nt liiprite vedu, hakkimine ja põletamine), välja jäetakse ka heitmete näitajad, kuna heitmeid ei teki.

Iga põhinäitaja koosneb järgmistest elementidest:

1. Arv A, mis tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomases valdkonnas;
2. Arv B, mis näitab ettevõttes sisse tulnud jäätmete aastast kogust (tonnides);
3. Arv R, mis tähistab suhtarvu A/B.

NB! Keskkonnaaruandes on tulemuslikkuse näitajad ümardatud täiskohani, et parandada teabe loetavust.

Ettevõtte ei ole esitanud tulemuslikkuse põhinäitajatest materjali ja heitmete andmeid, sest ettevõtte ostab liiprite transporti ja liiprite hakkimist teenusena sisse. Edelaraudtee AS hindab enda tarnijaid (sh. alltöövõtjaid) vähemalt 1 kord aastas tarnijate hindamisel.

Edelaraudtee AS seirab järjepidevalt, et alltöövõtjatel on olemas asjakohased ja kehtivad keskkonnalaad nist oma tegevuse vastavust nõuetele, keskkonnariskide kontrolli all hoidmist ning keskkonnakaebuste puudumist.

Tabel 10. Sisse-välja voog.

	2023	2024	2025	Ühik	2023	2024	2025
Sissetulevate jäätmete kogus (B)	2 187	3 211	1504	t			
SISSE-VÄLJA VOOG	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	Ühik	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)
ENERGIA							
Elekter	1 572	1 638	1833	MWh	0,719	0,510	1,219
VEE KASUTUS							
Kontor (Jaama 25)	74	84	103	m ³	0,034	0,026	0,068
ETTEVÕTTES TEKKINUD JÄÄTMED							
17 02 04* - ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	1 026	2 779	1346	t	0,469	0,865	0,895

	2023	2024	2025	Ühik	2023	2024	2025
17 04 05 01 - raudteerööpad	1 161	381	158	t	0,531	0,119	0,105
JÄÄTMED VÄLJA							
17 02 04* - ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	1 026	2161	1004	t	0,469	0,673	0,667
17 04 05 01 - raudteerööpad	1 161	381	158	t	0,531	0,119	0,105
20 03 01 - prügi (segaolmejäätmed)	106	108	108	m ³	0,048	0,034	0,072
MAAKASUTUS							
Jäätmekäitlusplatsid Kaare 25 kokku	4 200	4 200	4 200	m ²	1,921	1,308	2,792
Jäätmekäitlusplats Jaama 8	5 865	5 865	5 865	m ²	2,682	1,827	3,899
Kontori ruumid	926	926	926	m ²	0,424	0,288	0,616

Aasta 2025 keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkust hinnates on oluline arvestada, et ettevõtte jäätmekäitlusega seotud tegevusmaht oli võrreldes 2024 aastaga väiksem, kuna sel aastal toimus Rapla–Lelle raudteelõigu rekonstrueerimisprojekt, millega kaasnes ajutine jäätmevoogude suurenemine. 2025. aastal on tegevusmaht stabiliseerunud tavapärasele tasemele, mis kajastub ka keskkonnanäitajate muutustes.

Tulemuslikkuse suhtarvude (R) muutuste tõlgendamisel tuleb arvestada, et näitajad sõltuvad otseselt jäätmete sissevoolu mahust (B). Kuna 2025. aastal oli jäätmete kogus oluliselt väiksem kui 2024. aastal, siis võib suhtarvude muutus anda näiliselt suuremaid kõikumisi. Seega keskendume tulemuslikkuse hindamisel eelkõige nõuetele vastavusele, keskkonnariskide kontrolli all hoidmisele ning keskkonnakaebuste puudumisele, mitte üksnes suhtarvude muutustele. Nende näitajate alusel võib järeldada, et ettevõtte keskkonnategevus on olnud 2025. aastal kontrolli all ja vastavuses kehtivate nõuetega.

8. MUUD KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSEGA SEOTUD ASJAOLUD

8.1. SOTSIAALNE VASTUTUS

Edelaraudtee osaleb aktiivselt Operation Lifesaver <https://ole.ee/> töös.

Vastutustundlikud raudtee-ettevõtted

... on ettevõtted kes ühiselt ja aktiivselt võtavad osa avalikust raudteehutusalasest ennetustööst Eestis, pidades oluliseks iga inimese ja püüdes ära hoida võimalikke traagilisi sündmusi raudteel.

8.2. TÖÖTAJATE KAASAMINE

Väliste huvipoolte teavitamine keskkonnaaspektidest toimub ettevõtte kodulehel esitatava keskkonnaaruande kaudu.

Informatsioon ettevõtte oluliste keskkonnaparameetrite kohta on töötajatele kättesaadav sisevõrgus ja töökohtades infotahvliitel.

Juhtimissüsteemi toimivuse tagamiseks viib ettevõtte juhtkond regulaarselt läbi sisekoolituse tervele kollektiivile, kus räägitakse üle ettevõtte tegevust reguleerivate õigusaktide ja standardite nõuded, samuti juhtimissüsteemi protseduuride ja juhendite nõuded.

9. KESKKONNAALASED ÕIGUSLIKUD NÕUDED

Keskkonnavalas tegevuses võtab ettevõtte arvesse nii Euroopa Liidu poolt antud määrusi ja direktiive kui ka Eestis kehtivaid õigusakte ja kohaliku omavalitsuse nõudeid.

Ettevõtte tegevust korraldavad olulised seadused ja nende rakendusaktid on koondatud Juhtimissüsteemi käsiraamatu lisasse Õigusaktide register. Loetelus on märgitud ettevõtte kohalduvad keskkonnavalased ja muud õigusaktid, nendest tulenevad nõuded ja ettevõtte vastavus erinevatele õigusnõuetele. Vastavust nõuetele hinnatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord aastas.

Järgitakse Euroopa direktiivi 2018/1147/EL alusel jäätmeäritluse parima võimaliku tehnika (PVT) alaseid järeldusi ning direktiivi 2004/49/EÜ raudteede ohutuse kohta. Parima võimaliku tehnika (PVT) nõudeid ja ettevõtte vastavust sellele on analüüsitud Jaama 8 uues keskkonnaloas, mis on leitav KOTKAS süsteemist.

Ettevõtte on teinud või on tegemas järgmisi tegevusi:

- rakendanud EMAS määruse nõudeid;
- puitliiprite purustamine toimub Jaama 8, Türi platsil, kus on nõuetekohane sademevee kogumissüsteem;
- puitliiprite äritluse kohta on loodud lihtsustatud vooskeem, mis on leitav ka käesolevast keskkonnavalauandest Joonis 1. Ettevõtte liiprite äritluse vooskeem;
- maksimaalne ladustamismaht määrati aastal 2022 jäätmeäritluse uuendamisega;
- ettevõtte on loonud eraldi registri vee ja energia andmete hindamiseks.

Ülevaade peamistest keskkonnavalastest õigusnõuete järgimisest:

- A. Tuleohutuse seadus – Hooned on varustatud esmaste tulekustutusvahenditega, seadmetele toimub järjepidev kontroll. Koostatud on üldised tuleohutusjuhised. Toimuvad regulaarsed tuleohutuselased evakuaatsiooni koolitused. Aadressil Kaare 25 on olemas tuletõrje veevõtu koht.
- B. Jäätmeäritluse seadus – järgitakse jäätmeäritluse taaskasutamise põhimõtteid, jäätmeäritluskoha nõudeid. Esitatakse Keskkonnavalametile aruandeid. Ettevõtte on kehtivad keskkonnaloa (Kaare 25 ja Jaama 8). Vastutavatel isikutel on läbitud ohtlike jäätmeäritluse äritluse koolitus.
- C. 2004/49/EÜ Raudtee ohutuse direktiiv – Ohutuse pidev täiustamine, ohureeglite sätestamine, süsteemipõhine lähenemine, vastutus raudteesüsteemi turvalise toimimise ja seotud riskide juhtimise üle.
- D. Keskkonnatasude seadus – Keskkonnatasu maksmise kohustus (1,5x). Keskkonnatasu deklaratsioonide esitamise kohustus.
- E. Türi valla jäätmeäritluseeskiri – Türi valla jäätmeäritluseeskirjaga kehtestatakse täiendavad nõuded jäätmeäritluse korraldamiseks Türi valla haldusterritooriumil. Ettevõtte on tutvunud eeskirjaga ja oma tegevusi nende nõuete kohaselt.
- F. Veesaadus – Jaama 8, Türi platsile on lisatud keskkonnaloasse veeosa, sest reovesi juhatakse platsilt kraavi. Juhitud reovesi peab vastama piirväärtustele, ega tohi ületada lubatud vooluhulka.
- G. Veesaaduse määrus nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublaste juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ – sademevee piirväärtuste jälgimine.
- H. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus – Keskkonnamõju eelhinnangu koostamine.

Jäätmearuanne 2025. aasta kohta on esitatud.

10. KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE

Keskkonnaaruande kinnitaja on Bureau Veritas Eesti OÜ, kes on akrediteeritud tõendaja nr EE-V-0002, kinnitab peale Edelaraudtee AS keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2025. aasta keskkonnaaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnaaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis nõuetele.

Keskkonnaaruanne on kinnitatud 20.04.2026.

Vahur Keenberg
EMAS tõendaja
Bureau Veritas Estonia OÜ
www.bureauveritas.ee